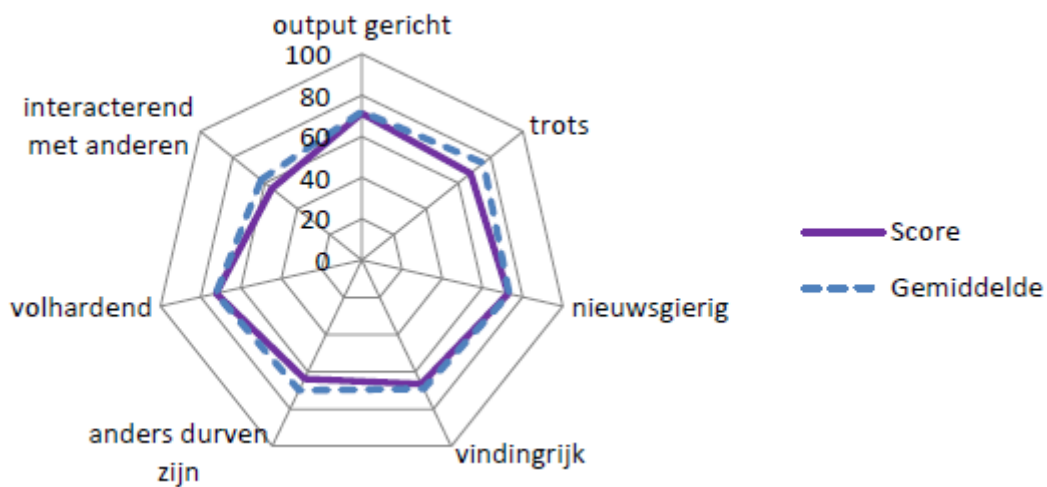

Prototypische profielen Creatief Vermogen

1. Creatief vaardig I (15%)

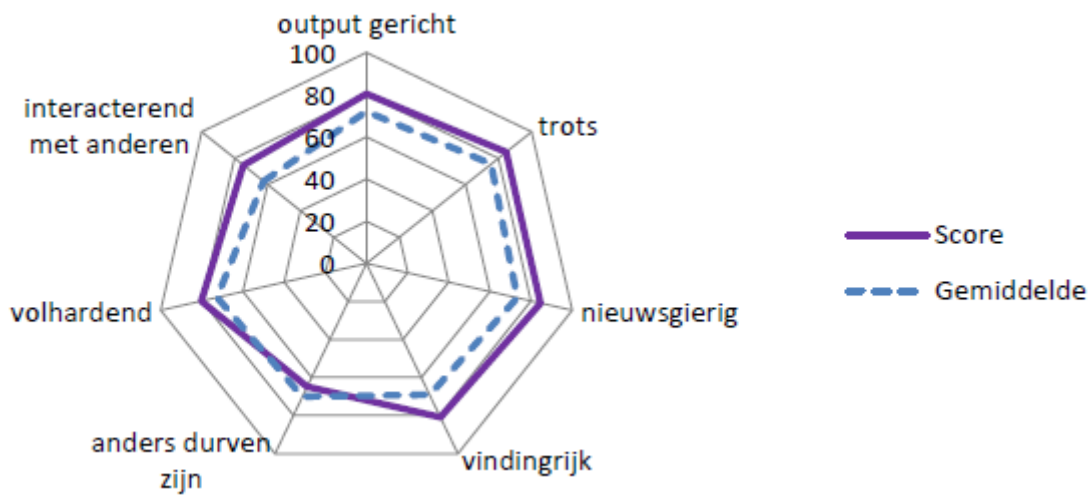
Figuur 1. Prototypisch profiel Creatief vaardig I

Leerlingen met het prototypisch profiel Creatief vaardig I (figuur 1) scoren rond het gemiddelde op alle competenties van creatief vermogen. Dat betekent dat zij de creatief vaardig zijn, maar nog vaardiger zouden kunnen worden. Met 15% van de leerlingen komt dit profiel het meest voor.

Mogelijke interventies

- Het is belangrijk om deze leerlingen te stimuleren om te kijken wat er al wel goed gaat. Dit kan helpen om creatief vaardiger te worden.
- Leerlingen zullen altijd uitgedaagd moeten blijven worden met opdrachten die creativiteit uitlokken.

2. Creatief vaardig II (13%)

Figuur 2. Prototypisch profiel Creatief vaardig II

Leerlingen met dit prototypisch profiel (figuur 2) geven zichzelf net boven gemiddelde scores voor alle competenties van creatief vermogen, met uitzondering van Anders durven zijn, waar ze lager op scores. Deze leerlingen zijn creatief vaardig, maar blijven niet altijd hun eigen ideeën volgen als anderen vinden dat het anders moet.

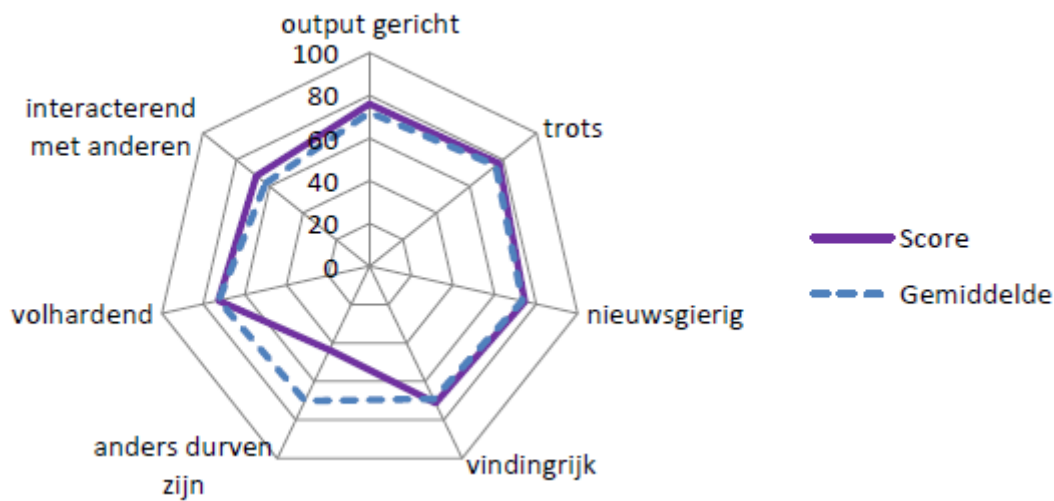
N.B. Er is geen enkele basisschoolleerling met dit profiel.

Dit prototypisch profiel lijkt erg op dat van Creatief vaardig I. De mogelijke interventies die genoemd zijn bij dat prototypisch profiel zijn dan ook bruikbaar bij dit prototypisch profiel.

Mogelijke interventies

Deze leerlingen kunnen hun creatieve vermogen nog verder versterken door meer voor zichzelf en hun ideeën op te komen. Ze kunnen leren dat feedback van anderen niet zonder meer overgenomen hoeft te worden.

3. Conformist (13%)

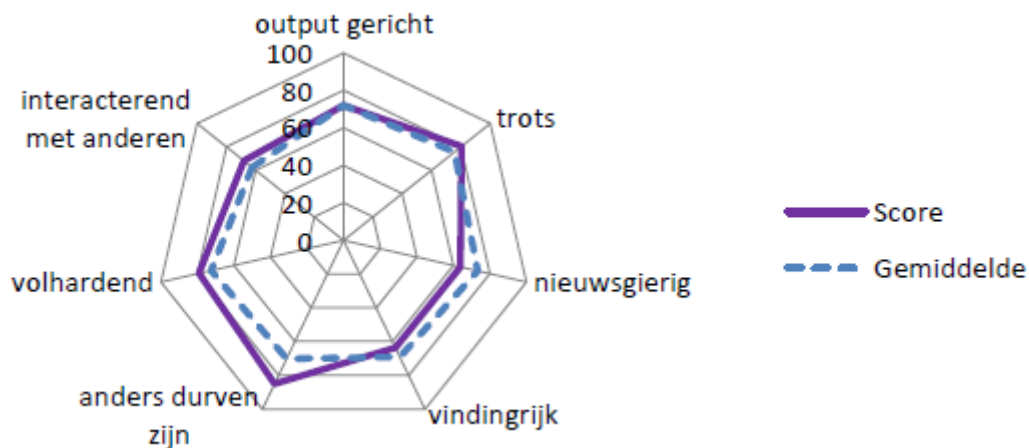
Figuur 3. Prototypisch profiel Conformist

Leerlingen met dit profiel (figuur 3) geven zichzelf gemiddelde scores voor bijna alle componenten van creatief vermogen, met uitzondering van Anders durven zijn. De score op Anders durven zijn is fors lager. Deze leerlingen doen wat er van ze verwacht wordt (om een voldoende te halen). Deze leerlingen hebben wel ideeën, gezien hun scores op Nieuwsgierig en Vindingrijk, maar vinden het blijkbaar lastig om hun eigen standpunt te verdedigen of vast te houden als anderen iets anders vinden.

Mogelijke interventies

- Dit type leerlingen kan in het algemeen wat onzeker zijn over hun eigen kunnen. Dat hoeft niet nodig te zijn. Specifieke positieve feedback kan helpen om te zien wat ze al wel goed doen.
- Stimuleer dit type leerling om in kleine groepjes een eigen idee of mening in te brengen. Dit zal in het begin lastig zijn, maar kan wel geoefend worden.

4. Snelle starter (11%)

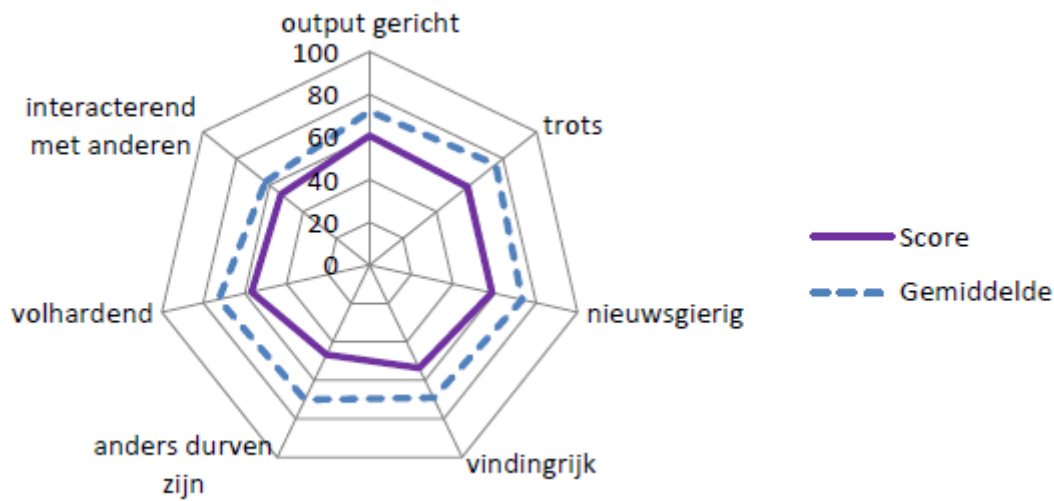
Figuur 4. Prototypisch profiel Snelle starter

In dit prototypisch profiel (figuur 4) valt op dat de scores die deze leerlingen zichzelf geven op de componenten Anders durven zijn (doorgaan met je eigen ideeën ondanks de kritiek van anderen) en Volhardend, hoger zijn dan gemiddeld. Tegelijkertijd geven ze een lagere score dan gemiddeld voor Nieuwsgierig en Vindingrijk. Deze leerlingen willen de opdracht goed uitvoeren en weten door te zetten als het moeilijk wordt, maar nemen minder tijd om zich te verwonderen over de opdracht of meer ideeën te verzinnen om een opdracht uit te werken. De ideeën die zij hebben zullen ze wel uitwerken en verdedigen.

Mogelijke interventies

- Deze leerlingen zijn er bij gebaat om extra tijd te nemen voordat ze starten met de uitvoering van een opdracht. Deze tijd zouden ze dan moeten gebruiken om nieuwsgierige vragen te stellen of meer oplossingen te bedenken.
- Het stellen van nieuwsgierige vragen kan bevorderd worden door dit voor te doen: wat voor vragen zou je jezelf kunnen stellen? Welke 'trucjes' zijn er om dit proces op te starten?

5. Minder creatief vaardig (11%)

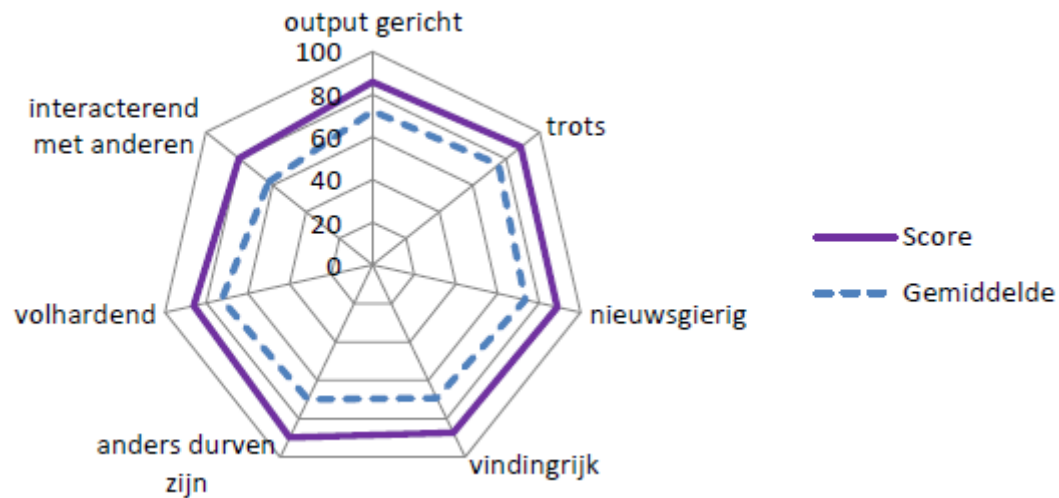
Figuur 5. Prototypisch profiel Minder creatief vaardig

Leerlingen met dit prototypische profiel (figuur 5) geven zichzelf op alle competenties een lagere score dan gemiddeld. De score op Anders durven zijn is in verhouding nog lager. Zo'n lage score kan veroorzaakt worden door een omgeving die geen ruimte biedt om creatief vermogen in te zetten, of geen richting geeft in hoe dat dan zou kunnen. Het kan ook zijn dat deze leerling zelf minder creatief vermogen heeft.

Mogelijke interventies

- Het kan zijn dat dit type leerlingen gebaat is bij meer Richting, Ruimte en Ruggesteun. Als ze niet weten wat er van hen verwacht wordt, of zelf niet in staat zijn dit toe te passen, kan het helpen om hen daar meer bij te ondersteunen.
- Een andere insteek is om aan deze leerlingen te vragen wat hen zou helpen om hun creatief vermogen in te zetten. Hierdoor worden ze zich bewuster van wat zij nodig hebben.
- Regelmatig feedback geven kan leerlingen helpen om te zien waar ze al best goed in zijn of om eens iets nieuws uit te proberen.
- Soms geven leerlingen zichzelf lage scores die niet herkend worden door de mentor of docent. Dan kan het handig zijn om het gesprek aan te gaan en als mentor te benoemen (positief en specifiek) waarom je denkt dat de score eigenlijk hoger zou moeten liggen.

6. Zeer creatief vaardig (10%)

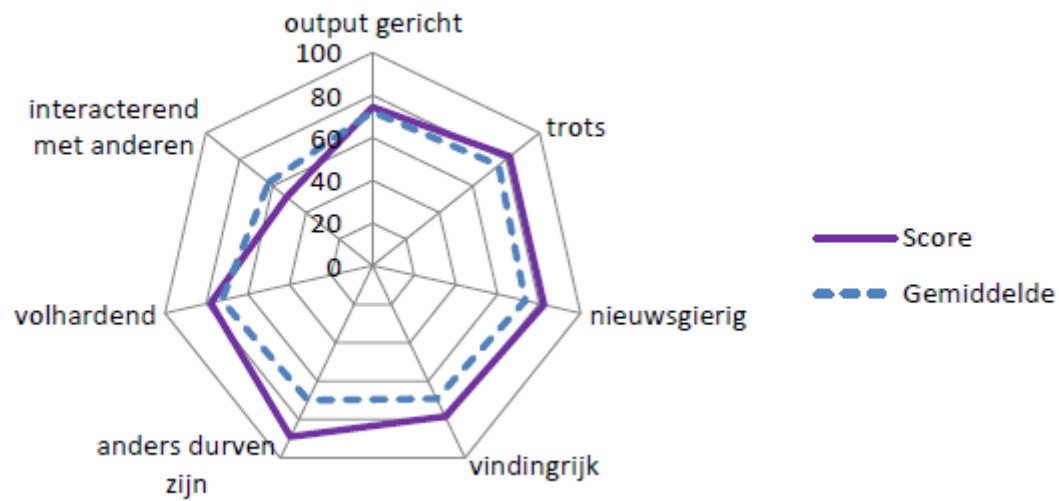
Figuur 6. Prototypisch profiel Zeer creatief vaardig

Leerlingen met dit prototypisch profiel (figuur 6) geven zichzelf op alle competenties van creatief vermogen hogere scores dan gemiddeld. Deze leerlingen benaderen opdrachten op een creatieve manier en weten de verschillende competenties van creatief vermogen in combinatie in te zetten.

Mogelijke interventies

- Zeer creatief vaardige leerlingen zijn gebaat bij voldoende uitdaging. Zorg dus voor complexe vraagstukken die steeds op een andere manier ingewikkeld zijn, zodat zij hun vaardigheden kunnen blijven uitbreiden.
- Een valkuil bij dit type leerlingen is dat zij opdrachten te makkelijk vinden, waardoor zij niet leren omgaan met tegenslagen.
- Dit type leerlingen kan ook gestimuleerd worden om andere leerlingen te helpen creatief vaardiger te worden.
- Soms geven leerlingen zichzelf hoge scores die niet herkend worden door de mentor of docent. Dan kan het handig zijn om de leerling te vragen een voorbeeld te geven van een situatie of van gedrag waaruit blijkt dat hij of zij zeer creatief vaardig is. Als de leerling het moeilijk vindt hier een voorbeeld van te geven, stelt hij of zij het beeld van zichzelf vaak vanzelf bij.

7. Dromer (10%)

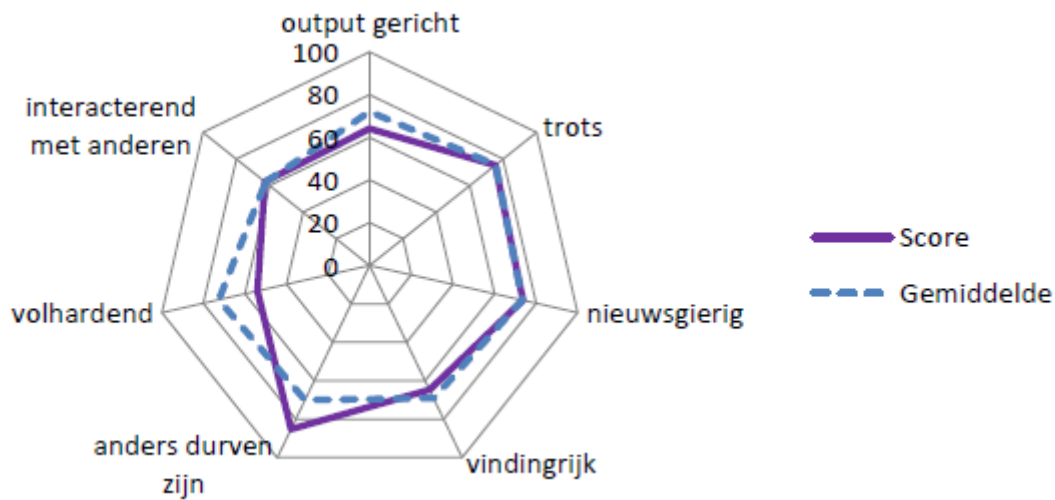
Figuur 7. Prototypisch profiel Dromer

Leerlingen met dit profiel (figuur 7) geven zichzelf hoger dan gemiddelde scores op Nieuwsgierig, Vindingrijk en Anders durven zijn. Ze geven een lagere score voor Interacterend met anderen. Deze leerlingen denken over de opdracht (verwondering) en mogelijke oplossingen. Zij gaan behoorlijk hun eigen weg en kunnen daarbij vergeten anderen te betrekken. Hoewel ze opdrachten wel af zullen maken, staan ze minder open voor eventuele bijsturing van anderen. Het resultaat kan daardoor tegenvallen.

Mogelijke interventies

- Leerlingen met dit profiel zijn gebaat bij expliciete instructie met betrekking tot feedback vragen en geven. Tegelijkertijd moet er in opdrachten ruimte zijn om feedback op elkaar te geven.

8. Creatief totdat het moeilijk wordt (9%)

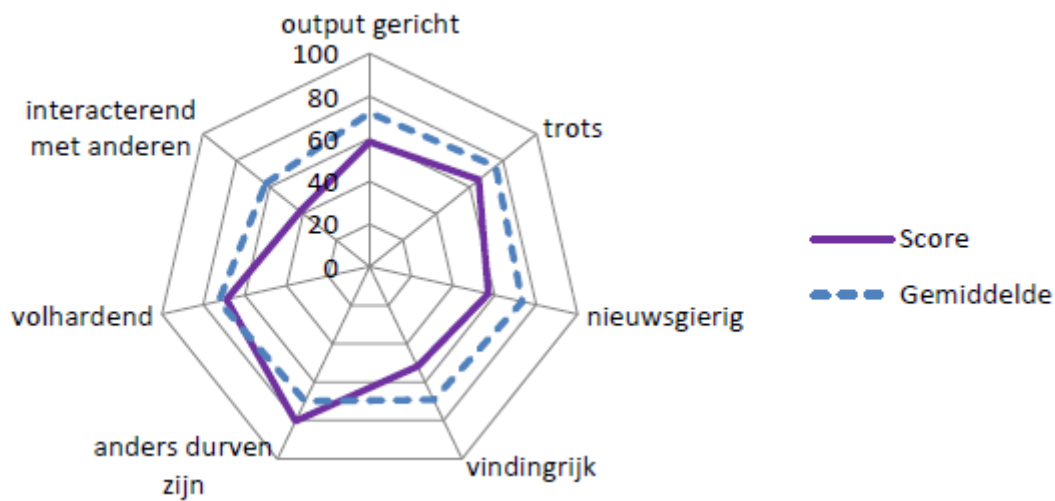
Figuur 8. Prototypisch profiel Creatief totdat het moeilijk wordt

In dit prototypisch profiel (figuur 8) zijn de scores die de leerling zichzelf geeft op de meeste componenten van creatief vermogen gemiddeld, met uitzondering van de score op Volhardend. Deze score is fors lager. Daarnaast geven ze zichzelf een bovengemiddelde score voor Anders durven zijn. Deze leerlingen gaan dus wel verder met hun eigen ideeën als anderen het geen goed idee vinden, maar vinden het moeilijker om door te zetten als het moeilijk is, of onzeker of het wel zal lukken.

Mogelijke Interventie

- Leerlingen kunnen leren omgaan met tegenslagen en onzekerheden. Onderzoek laat zien dat het stimuleren van nieuwsgierigheid hier bij kan helpen (Van Dijk & Zeelenberg, 2007). Wanneer hun nieuwsgierigheid geprikkeld wordt, hebben mensen minder spijt van risico's die zij genomen hebben, en die achteraf verkeerd uitpakken. Dit zorgt ervoor dat zij hiervan leren en vaker risico's nemen.
- Leerlingen kunnen leren dat het juist interessant is als het moeilijk wordt: hun mindset kan veranderen.
- In de klas kan besproken worden hoe andere leerlingen dat doen, doorzetten als het moeilijk wordt.

9. Authentiek (8%)

Figuur 9. Prototypisch profiel Authentiek

Leerlingen met dit prototypisch profiel (figuur 9) geven zichzelf op bijna alle componenten van creatief vermogen een lagere score dan gemiddeld. Alleen de score op Anders durven zijn is hoger dan gemiddeld. De score op Volhardend is gemiddeld. Deze leerlingen lijken vooral te worden gedreven door het verlangen zich te onderscheiden en de dingen op hun eigen manier te doen, en minder door de mogelijkheden van een opdracht of de feedback van anderen.

Mogelijke interventies

- Het kan zijn dat dit type leerlingen gebaat is bij meer Richting, Ruimte en Ruggesteun. Als ze niet weten wat er van hen verwacht wordt, of zelf niet in staat zijn dit toe te passen, kan het helpen om hen meer te ondersteunen.
- Een andere insteek is om aan deze leerlingen zelf te vragen wat hen zou helpen om hun creatief vermogen in te zetten. Ze krijgen dan meer inzicht in wat ze nodig hebben.
- Regelmatig feedback geven kan leerlingen helpen om te zien waar ze al best goed in zijn of om eens iets nieuws uit te proberen.